

Nálunk, a dzsungel mélyén

TIGRISSZAVAMRA mondom, amióta kikerültem edes dzsungel-otthonomból az emberek világába, hogy képzett, művelt értelmiségi legyen belőlem, annyira, de annyira megváltozott szinte mindenről a véleményem, hogy sokszor alig ismerek magamra. Olyan dolgok, amik ott magától értetődőnek, egyszerűnek és természetesnek tūntek, itt bizonyultak, alig áttekinthető, differenciáltak és dialektikusak lettek. Ha ott az erdőben teszem azt egy antilop elejtését úgy végig kellene gondolnia, elemeznie egy magamfajta tigrisnek, mint ahogy itt végig kell gondolni, értékelni és elemezni még a lélegzetvételnket is, bizonyosan kihalt volna szép fajtánk régesrégén.

Hogy másról ne is beszéljek, itt van például a bátorság „problematikája”. En azt hittem, hogy bátraknak lenni azt jelenti, hogy az ember mindenféle különösebb fontolgatás és „lelkizés” nélkül dönt, és cselekszik a döntése szerint. Meglátod az antilopot, éhes vagy, tehát rágrasz, leütöd és megesszed. A cselekvés bátorságában hittem. Az új bátorságfogalom, amelyről itt az emberek között hallok mostanában éppen ennyit, szintén beszél a cselekvés, a tettek bátorságáról, de valahogy olyan nyakatekerten, hogy amikor belegondolok, két-három megszorítás, dialektikus mellékmondathurok után máris úgy érzem magam, mint szegény testvérem, amikor vadfogó hálóba gabalyodott. A bátorság az nem vakmerőség, a bátorság és a merészség sem ugyanazt jelenti, a bátorság nem lehet felelőtlen ösztönösség sem stb. Mondjam-e még tovább?

A tigrisek nem szeretnek sokat beszélni. Ezért aztán inkább hallgatom, mások mit beszélnek. Amíg bele nem fáradok, meg nem unom, vagy el nem szédülök a sok-sok megfontoltan és felősségteljesen fogalmazott közhangulat, szóbuboréktól. Csak figyelem, mennyi energiát, többre hivatott erőt emész föl ez a sok-sok gondosabbnál gondosabb megfogalmazás, megindoklás és megmagyarázás!

Mint szervező egyetemi hallgató résztveszek különféle gyűléseken. A dzsungelben általában úgy van, hogy amikor már nincs erejük vadászni, az öregek gyűléseznek, adnak tanácsokat, beszélnek a dolgok értelméről a fiataloknak. Itt ebben a furtcsa ember-világban másképp van. Itt a fiatalok viselkednek úgy, mint másutt az öregek; beszélnek, beszélnek unalmas megfontoltsággal mindenféléről, s nekem úgy tūnik, egyre kevésbé tudják e sok beszéd közben, mit is akárnak mondani, vagy pláne, tenni. Egyszer viszont alkalmam volt belopakodni egy olyan gyűlésre, amin csupa öregekből állt. Ott végre jól éreztem magam! Nem volt óvatosság, okoskodás, enervált fontolgatás, körülményes mellébeszélés. Egyszerűen fogalmaztak és tettekben gondolkodtak. Arra gondoltam: miért van az, hogy a fiatalok öregebbek akarnak lenni az öregeknél?

EGY PILLANATRA az is eszembe jutott, hogy ez a megfontolt bátorság voltaképp ugyanúgy nyilvánul meg, mint a gyáváság, a tanácstalanság, a tehetetlenség szokott a mi tigris-világunkban. Erről volna szó? Nem hiszem. Nem vagyok olyan öreg tigris még, hogy így vélekedjem az ifjúságról. Meg aztán, nem is szeretnék felelőtlenül, megalapozatlanul, elhamarkodottan véleményem nyilvánítani.

TIGRIS

Elnök vagy barát?

Megjegyzések a p trónusi rendszer vitá ához

Néhány hete olvastuk e lap hasábjain fiatal egyetemi oktatók észrevételeit, javaslatait a patrónusi rendszerrel kapcsolatban. A cikk jellege arra készítette a Gyógyszerész-tudományi Kar agitációs és propaganda munkacsoportját, hogy összegyűjtse a kérdést illetően a kar hallgatóinak véleményét. A válaszokat az alábbiakban próbáljuk összegezni.

A CSOPORT EGÉSZ FÉLÉVI MUNKÁJÁNAK ALAPJA A MUNKATERV

A hallgatók aktivitása, a csoportgyűlések színvonala függ ennek változatos tartalmától. Olyan programokra van szükség, melyeken szívesen vesznek részt a tagok, nemcsak kényszerből mennek el a csoportgyűlésre. Távozva onnan többnek érezze magát az ember, ha csak egy számára új költőmennyel, zeneszámmal is. Egy-egy jó vita a csoportgyűlés után még az után is folytatódhat. Felkelheti az érdeklődést a jól sikerült ismertetést követő beszélgetés addig mellőzött és most szépnek talált téma iránt. A vitákból, hozzászólásokból jobban megismerjük társainkat, összeforrottabb, nagyobb eredményekre képes lesz a csoport.

A CSOPORT MINDEN TAGJÁNAK RÉSZT KELL VENNIE A MUNKATERV ÖSSZEÁLLÍTÁSÁBAN

Hiszen mindenkinek más az érdeklődési köre. A csoportgyűlések korlátozott száma és a kötelező témák feldolgozása miatt minden javasolt program rendszerint nem valósítható meg egy félév alatt. Ilyenkor van szükség a patrónus irányítmutató hozzászólására. A legjobbnak érkező programpontokat javasolja, vagy olyanokat, amelyek addigi tapasztalatai során érdeklődést, esetleg parázs vitát keltettek.

Hallottunk olyan felszólalást is, hogy a patrónus és a csoport külön készítsen egy-egy javaslatot, majd vita folyamán döntsek el, a két tervből mely program kerüljenek a végleges munkatervbe.

A csoportgyűlések lebonyolításakor is az igényességre kell törekednünk. Ne csak abból álljon a foglalkozás, hogy valaki ismerteti egy általa elolvasott könyvet, vagy látott filmet. A meghívott vendég élménybeszámolója ne egyszerű elbeszélések legyen. A csoport tagjai kérdéseikkel, saját tapasztalataikkal elmondásával járuljanak hozzá a csoportgyűlés sikeresebbé tételéhez.

A PATRÓNUS SEGÍTSE ELŐ A VITA KIALAKULÁSÁT; HOZZÁSZÓLÁSAIVAL IRÁNYÍTSA A FIGYELMET A FONTOSABB KÉRDÉSEKRE

E segítség ne azt jelentse, hogy a csoportgyűlésen csak ő beszél. Ösztönözze önállóságra a csoporttagokat, hogy ki-ki a maga módján fejtsze ki véleményét. A gyűlés végén vonja le a tanulságokat és adjon irányelveket a következő csoportgyűléssel kapcsolatban. Készüljön a patrónus is a csoportgyűlésekre, hogy a felmerülő kérdésekre válaszolni tudjon. A hibákra, hiányosságokra — de a pozitívumokra is — hívja fel a figyelmet.

A patrónus ne „elnök” legyen a csoportgyűlésen, hanem ő is csoporttagként kapcsolódjon be a beszélgetésekbe, vitákba. Mondja el véleményét, tapasztalatait, de — és ezt döntő jelentőségűnek tartjuk — ne a maga oktatói minőségében, hanem az idősebb, tapasztaltabb barát személyében.

A csoport aktuális problémáinak megbeszélése és nem utolsó sorban a politikai események ismertetése is fontos része kell, hogy legyen a csoportgyűléseknek.

Gyakorji problémája a csoportgyűléseknek a hallgatók passzivitása. Ez különösen az első évfolyamok összejövetelén tapasztalható. Bizonyos fokig elvethetjük ennek, ha a munkaterv összeállításakor mindenki véleményét figyelembe vesszük. Ez azonban, mint már említettük, nem valósítható meg teljes mértékben. Az előadótól, illetve a csoportgyűlés levezetőjétől függ, hogyan tudja bevonnai az egész közösséget munkájába. A csoportgyűlésnek nem szabad gyűlés jellegűnek lennie, a passzivitás szerintünk is jól oldható a beszélgetés jelleg bevezetésével. Jó módszernek ígérkezik — bár itt már nem egységes az álláspontunk — provokáló kérdések felvetése is.

A CSOPORT PASSZÍV TAGJAIT IS MEG KELL BIZNI FELADATOKKAL

Arra kell törekedni, hogy ezt lelkiismeretesen el is végezzék. Ösztönözni rájuk kapcsolatot kialakításával elérhetjük, hogy mindenki meg meri mondani véleményét az adott témával kapcsolatban. Nem kell tartania attól, hogy szavai gúnyt, esetleg lenézést váltanak ki iránta a többiek részéről.

Gondoltunk arra is, hogyan lehetne a jelenlegi patrónási rendszert továbbfejleszteni. Az a javaslat, hogy a patrónusok kiválasztásába a hallgatók — mint legérdekeltebb fél — is beleszólhasson, a Gyógyszerész-tudományi Karon már megvalósult. A dékán elvtárs javaslatot kért a kari KISZ-vezetésétől a következő első évfolyam csoportpatrónusainak személyét illetően.

A PATRÓNUS LEHETŐLEG OKTASSA IS A CSOPORTOT

Igy könnyebb a csoportgyűléseken kívül is tartani vele a kapcsolatot, ami az eredményes munka elengedhetetlen feltétele. Tekintse szívügyének a csoport problémáit, segítse őket, ha szükség van rá. Természetesen a hallgatóknak is viszonzniuk kell a megértést, segíteni akarát. A jól dolgozó patrónusok megjutalmazásakor a hallgatók véleményét is figyelembe kellene venni.

Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy a patrónusi rendszer az évek során kiállta a próbát. Néhány felszólalás felhívta a figyelmünket a hiányosságokra is. Fontos feladatunknak tartjuk patrónusaink segítségével ezek pótlását.

PÖR ISTVÁN

Ahogy a végzős hallgatók látják

A Szegedi Egyetem április 8-án megjelent számának vitaindító cikke, mely a Gyógyszerész-tudományi Karon folyó patrónálásról, nevelő és KISZ-munkáról szól, adta kezünkbe a tollat.

Igaz, hogy mögöttünk nem áll az egyetemen eltöltött kilenc év tapasztalata, de minimum nyolc félévet mi is átélünk hallgatói minőségben. Az okítás mellett patronáltak, neveltek és alkalmat adtak a KISZ-munka végzésére. Lehet, hogy kilenc év és nyolc félév mennyiségi különbsége, de valószínűbb az oktatók és hallgatók közötti minőségi különbség eredménye a vélemény megoszlása. Alapjában minden szép, amiről a cikk ír, de ki az a patrónus, aki mindezt végre tudja hajtani? Ne legyünk nagyon pesszimisták, így képzeljük el egy átlagosnál valamivel jobb csoportot és kísérjük figyelemmel nyolc féléven keresztül. Legyen a patrónus jó emberismerő, aki optimális kontaktust tud teremteni a csoport tagjaival. Egy tikkasztó szegedi szeptemberi délután összeül a csoport egy kollégiumi szobában. Senki nem ismeri a másikat, legfeljebb a csoportvezető a patrónust, mert ők a háromnapos továbbképző táborban már látták egymást. A csoportvezető mindenestre elmondja gyűlés után véleményét a jövővegyről. Az első gyűlésről még nem mer senki távolmaradni, a vizsgák sem tizedelték meg a létszámot, sokan vannak együtt.

Míg a gyűlés el nem kezdődik, végig kell szaladni a golyák lelkivilágán. Az

egyik srác; végig is szalad szemével a kolleginák lábain, vegyes benyomásait meg is beszél újonsült haverjával. Egy lány érzi a simogató pillantásokat, és igazit egyet a pőzon, vagy szemlesütve, esetleg anélkül elfordul, más bókna veszi az elismerő pillantást, s nyugtázza egy mosollyal. A szemüveges fiú jegyzetéről beszélget a csoportvezetővel, majd a gimnáziumban jól bevált tanulási szisztémáról, melynek példás bizonyítéka a sikeres felvételi vizsga. Másik két lány az élményekkel teletűzdelt nyárról beszélget, arább az új divatot vitatják meg, szorosan összehúzóva a szépen vetett ágyakon.

Végül is valaki elkezdi hivatalosan beszélni; bemutatkozások, szöveg. Elkézdődött az első csoportgyűlés. Féltség a hangulat, mikor valaki tervekről beszél, amit itt most meg kell csinálni, hogy egész félévben teljesíteni lehessen. Szegények ekkor még nem tudják, mit csinálnak. Minden ember csupa segíteni akarásból és önzetlen aktivitásból többre bücsüli magát, mint kéne. Szerényen tiltakozza bár, de belülről mégis lelkesen egyik megbízást a másik után vállalja. Nagyon sok múlik később azon, hogy az első csoportgyűlés mennyire sikerül, hogyan állítják össze a programot. A patrónus tegyen javaslatot, hogy ő mivel tudná gazdagítani a csoport foglalkozásait. Ha van olyan hobbjá, mely a társaság nagy részét érdekli, adja ezt tovább, ezzel elérheti, hogy közel kerülj az emberekhez, a hallgatók pedig nem érdektelenül töltik itt az időt, hanem hasznos dolgokat tanulnak. A patrónus a közvetlenség érdekében se tegezödjön a hallgatókkal, ha a második találkozástól már magánzi fog mindenkit, most pedig a tekintély érdekében.

A későbbi összejöveteleken az összeszokott csoport jól érzi magát, de rövidesen kiderül, hogy a kitűzött programot szinte lehetetlen élvethetően megvalósítani. Mellőzni se lehet; tehát kezdetét veszi az unalom. Ez nem jó önképző kör, nem jó orvosság a szakbarbárság ellen! A lelkekben változást tapasztalunk; a jelenlevők iriglik a távollevőket, akik egy jó filmet néznek meg, vagy egy kiskocsmában sörözve ütök agyon a drága időt. Vajon mire gondol ilyenkor a patrónus? Azt nem lehet kategórikusan kijelenteni, hogy jó csoportgyűlés nem létezik. Jó az az ötlet, hogy egy téma megvitatásához szaktekinélly segítséget kérj és a vendéget felkészülve, kérdezni, vitatkozni tudó módon fogadja a csoport. A KISZ álláspontja az, hogy a csoportgyűléseket önállóan, belső erő mozgósítása révén valósítsák meg, hogy a tagok aktivitása, önállósága, műveltsége fejlődjön. Egy rossz előadás után nehéz párbeszédbé elegyedni, vitatkozni az előadóval, söt kedve sincs hozzá az embernek. Amíg nem sikerül sok jó összejövetelt szervezni, addig kevesebb, de nagyon emlékezetes találkozó érdekes problémákkal, izgalmas vitákkal többet érne, mint az, hogy sokszor várjuk, hogy az unalomnak vége legyen.

A cikk arról is ír, hogy a KISZ-vezetés újrválasztásakor a patrónus tegyen javaslatot a csoportnak, hogy a passzív vezetők helyett kiket válasszon a tagság. Ez is valami, de ettől még nem lesz pezsgőbb a KISZ-élet. Azt kellene elérni, hogy az ifjúsági vezetők tudatában legyenek annak, hogy felelősek, tennivalójuk van, évfolyamuk sokat vár tőlük. Ha pedig a KISZ-re gondolnak, ne valami páholy jusson eszükbe. Előfordul ugyanis, hogy az első évben megválasztott vezető négy év alatt nem csinál a legegyszerűbb adminisztrációnál egyebet, a kényes, nehéz dolgokba nem árta öle magát. Minden probléma ezzel nem oldható meg, de a jó vezetővel a tagság sokat el tud érni. A KISZ-tagság pedig ne egy alárendelt, agyonfigyelmeztet sereg legyen, hanem tekintse vezetőit választott küldötteinek és a méltányos képviselket mindig, minden vezetőtl követelje meg. Mind a tagság, mind a vezetők aktivitását növelné, ha a megerősítések, újrválasztások évenként megtörténnének.

Meg kell állapítanunk: jó hogy vannak patrónusok. Rajtuk keresztül a hallgatók oktatók életéből többet megismernek. Ez a kapcsolat nagyon sokat rejt magában, ami mégben kiaknázatlan. A patrónus élettapasztalatából sokat adhat a hallgatóknak. A közösen meg nem oldható problémákat tovább viszi és megfelelő fórumokon teljes tekintélyével képviseli. A jó, vagy rossz képviselket pedig nem mindegy nekünk. Azaz nekünk már mindegy, de nem így az utánunk következő évfolyamoknak.

DÉNÉS BALÁZS

KISZ-HÍRADO címmel tájékoztató kiadvány szerkesztését tervezi a KISZ-vezetés. A HIRADÓ-ból értesülhetnek a hallgatók az aktuális KISZ-feladatokról, eredményekről, tervekről, valamint az egyes rovatokból azokról a kulturális és egyéb rendezvényekről, amelyek érdeklődésre tarthatnak számot a joghallgatók körében.